

Så blir liljekonvaljerna en krans

- 1** Först ska bladen plockas och skaften klippas bort. Det kan bli liljekonvaljplockning flera dagar – upp till 15 000 blad går åt.
- 2** Därefter spritas bladen, det vill säga rispas upp tre-fyra gånger, med hjälp av tummen.
- 3** Sedan vänds liljekonvaljbladen så att den blanka sidan kommer utåt.
- 4** Därefter räcker man fram bladet till kransflickan, som binder fast det på stammen hårt, hårt.

I DET GRÖNA. Det går åt massor av liljekonvaljblad till kransarna. Britta Hellström och dottern Susanna Ewald plockar. Totalt behövs det ungefär åtta personer per krans för att hinna med allting.

för oss i byn?

rangör av midsommarfirandet och som delar ut kransstommarna till dem som anmält intresse. Någon ersättning får inte kransflickorna, men bruket skänker kaffe och kakor till varje kransbindarställe. Detta kommer väl till pass under kransbindarkvällarna då släkt och vänner samlas och hjälper till med kransarna.

Åtta personer per krans behövs
–Vi brukar säga att det behövs åtta personer per krans för att man ska hinna med allt, säger Britta Hellström.

Hon pratar med värme om den folkfest som kransbindningen är i det lilla samhället i hörnet av Närke-Sörmland-Östergötland. Hur de äldre kommer och hjälper till och berättar om forna tider. Hur tillresande kommer förbi och tittar på när de flitiga kransflickorna jobbar.

När det sista liljekonvaljbladet är fastsurrat någon dag före midsommarafton kommer nästa spänningsmo-

ment: Ska det finnas tillräckligt med blommor till dekorationen?

Det måste vara blommor som står sig några dagar avplockade och som syns bra eftersom flera kransar hamnar högt uppe i luften. Flickorna och deras anhöriga kan få åka flera mil för att få tag i rätt sorts blommor. Några har varit kloka och tingat på blommor i förväg hos grannar och bekanta. Särskilt viktigt är det att hitta blåklint och prästkragar i stora mängder. Blåklints- och prästkragegirlinger är nämligen ett måste på kransarna. Annars är dekorationen upp till kransflickorna.

Ett år frös alla blommor

Alla jobbar för att tillverka en krans som väcker särskild beundran under vandringen genom folkhavet.

–Det berättas om några år runt 1900

då alla blommor frös. Då fick man använda kräppapper men den seden höll bara i sig ett tag. Antagligen kostade det för mycket, berättar Gunni Sjöö.

”Till den största kransen går det åt omkring 15 000 liljekonvaljblad till stammen”

Inför årets midsommar var kransarna fördelade redan på våren.

Britta Hellströms dotter Susanna har ingen krans i år. Men Britta har ändå fullt upp på midsommaraftons kväll. Efter majstångsresningen delar nämligen hon och dottern på uppgiften som festgeneral i den charmiga lilla folkparken Lustikulle strax utanför byn.

Dit marscherar blåsorkestern och alla hågade sedan midsommarstången rests och dansen runt den är avklarad. Och sedan kommer hela traktorlass med ungdomar för att roa sig hela natten. Även det en tradition – om än inte lika gammal och vacker som midsommarstången i Brevens bruk. ■

Ölet stoppade festen 1873

■ **Midsommarseden** i Brevens bruk har i stort sett varit obruten genom århundradena. Men några år på 1800-talets slut låg den nere.

Bruket bjöd arbetarna och deras familjer på fest, med fri mat och öl, på midsommarafton. När stängen skulle resas 1873 var de som skulle utföra detta så berusade att man fick hämta upp skiftarbetare från masugnen för att stängen skulle komma upp. Då härsknade förvaltaren till och lade ner midsommarfesten. Stängen låg oanvänd bakom logen i sju år. Sedan återupptod traditionen och har fortsatt ända in i vår tid – trots att det krävs oerhörda mängder ideellt arbete för att få allt i ordning.